

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : 84832410-610-[2013/234] 1141

25 EKİ 2013 70658

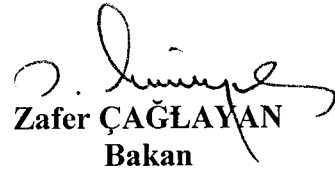
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08/10/2013 tarihli ve 43452547-120.07-144806 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Muğla Milletvekili Sn. Ömer Süha ALDAN tarafından verilen 7/30898 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Bakan

EKLER:

1- Cevap yazısı (3 sayfa)

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Muğla Milletvekili Sn. Ömer Süha ALDAN tarafından verilen 7/30898 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar:

Sorular :

Suriye üzerinden TIR taşımacılığı ile gerçekleştirilen ihracatın Suriye'deki olaylar ve iki ülke yönetimlerinin arasındaki gerilim sonucunda durma noktasına geldiği bir gerçektir.

Bu çerçevede;

1- Suriye üzerinden olaylar öncesi yapılan ihracat ve ithalat rakamları ne kadardır?

2- Ortadoğu'ya yönelik ihracat ve ithalat devam etmekte midir? Bu amaçla hangi güzergahlar kullanılmaktadır?

3- Mısır'ın mevcut yönetimi ile yaşanan sıkıntılar sonucu RORO seferlerinde gecikme ve aksama söz konusu mudur?

4- Suriye ve Mısır ile ülkemiz arasında yaşanan gerilimin Türk Ekonomisi'ne maliyeti ne kadardır?

Cevaplar:

Suriye krizi başlamadan önce, Körfez ülkelerine yönelik karayolu ile yük taşımacılığı, Akçakale, Cilvegözü, Öncüpınar ve Nusaybin sınır kapılarından çıkış yapılarak, ağırlıklı olarak Suriye topraklarının transit geçilmesi sureti ile gerçekleştirilmekteydi.

Bu çerçevede, Suriye üzerinden Suudi Arabistan, Ürdün, Birleşik Arap Emirlikleri, Katar, Bahreyn, Kuveyt, Umman ve Yemen'e 2009 Yılında 29.416 TIR taşıması, 2010 yılında 31.869 TIR taşıması ve 2011 yılında ise 28.885 TIR taşıması gerçekleştirilmiştir.

Suriye krizi sonrasında 23 Nisan 2012 tarihinde Mısır ile imzalanan Mutabakat Zaptı ile Türkiye-Mısır-Körfez Ülkeleri Ro-Ro seferleri başlatılmıştır.

Ro-Ro seferleri kapsamında, güzergâh sıkıntısı nedeniyle karayolu ile doğrudan ulaşım sağlanamayan tek ülke Ürdün olmuştur. Ürdün'e yönelik ihracat sevkiyatları bu nedenle ağırlıklı olarak denizyoluna kaymış, 2011 yılında Ürdün'e denizyolu ile 43,6 bin ton ihraç ürünü sevk edilirken, 2012 yılında bu miktar 300,8 bin tona yükselmiştir. İhracat değeri açısından bakıldığında da, Ürdün'e 2011 yılında yapılan ihracat tutarı 507 milyon dolar iken, bu tutar 2012 yılında 771 milyon dolara yükselmiştir. 2012 ve 2013 yılının ilk 8 aylık dönemleri itibariyle Ürdün'e yapılan ihracatımız da sırasıyla 497 ve 496 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

Suriye üzerinden Ürdün'e karayolu ile yapılan ihracat sefer sayıları hariç tutulduğunda, diğer Körfez ülkelerine 2010-2011 yıllarında Suriye üzerinden yapılan TIR seferleri aylık ortalama 1.250-1.300 düzeyinde gerçekleşirken, Türkiye-Mısır-Körfez Ro-Ro hatları vasıtasıyla Körfez ülkelerine yapılan TIR seferleri aylık ortalama 2012 yılında 906 ve 2013 yılında 1.004 olarak gerçekleşmiştir.

Söz konusu seferler aracılığıyla bugüne kadar Körfez ülkelerine yönelik olarak toplam 13.877 TIR taşınması yapılmıştır.

Diğer taraftan, Suriye krizi öncesinde, Suriye üzerinden Lübnan'a yönelik olarak 2009 yılında 3.107 TIR taşınması, 2010 yılında 4.087 TIR taşınması, 2011 yılında ise toplam 3.787 TIR taşınması gerçekleştirilmiştir.

Lübnan'ın sadece Suriye ve İsrail'e kara sınırı olması nedeniyle, Suriye'de meydana gelen olayları takiben anılan ülke makamları ile yapılan temaslara neticesinde, 8 Haziran 2012 tarihinde Taşucu-Trablus Ro-Ro hattı devreye alınmıştır. Söz konusu hat aracılığıyla da bugüne kadar Lübnan'a toplam 3.642 TIR taşınması gerçekleştirilmiştir.

Ortadoğu'ya yönelik olarak ihracat ve ithalat işlemleri devam etmektedir. Söz konusu ülkelere yönelik ithalat ve ihracat işlemlerinde denizyolu (konteyner taşımacılığı) ve havayolu kargo taşımacılığı Suriye krizinden etkilenmemiş olup, sadece Suriye üzerinden karayolu ile anılan ülkelere yönelik sevkiyatlarımız ve tersi istikametteki ithal taşımaları krizden etkilenmiştir. Bununla birlikte, Mısır ve Lübnan Limanları ile tesis edilen İskenderun-Damietta (Mısır)-Adabiya (Mısır)-Duba (Suudi Arabistan) ve Taşucu-Trablus (Lübnan) güzergâhlarındaki Ro-Ro hatları vasıtasıyla taşımalar gerçekleştirilmektedir.

Ürdün ve Lübnan dâhil olmak üzere Körfez ülkelerine yönelik ihracatımızda Suriye krizi ile birlikte denizyolu taşımacılığının artırılması (bölge ülkelere denizyolu ile yapılan ihracat miktarı 2011 yılında 4,6 milyon ton, 2012 yılında 6,4 milyon ton olmuştur) yoluyla ihracatımızın olumsuz yönde etkilenmemesi temin edilirken, Mısır üzerinden açılan Ro-Ro hatları vasıtasıyla da süre hassasiyeti bulunan ürünlerimizin zamanında sevki yapılmış, ayrıca, karayolu taşımacılık sektörümüzün bu süreçten asgari ölçüde etkilenmesi sağlanmıştır.

Hâlihazırda, Türkiye-Mısır-Suudi Arabistan hattında, İskenderun-Damietta-Adabiya-Duba güzergâhında Ro-Ro taşımacılığı faaliyetleri devam etmekte olup, Mısır'da bulunan TIR'larımız ve sürücülerimizin Mısır içindeki karayolu hareketleri güvenlik konvoyu dâhilinde, can ve mal güvenliğini sağlayacak şekilde sorunsuz olarak sürdürülmektedir.

2011 yılı Mart ayından bu yana Suriye'de devam eden karışıklıklar ve sonrasında başlayan iç savaş neticesinde firmalarımızın karşılaştığı sorunları ve uğradıkları zararları tespit etmek üzere Bakanlığım bünyesinde 15 Kasım 2011 tarihinde Suriye İzleme Masası kurulmuş olup firmalardan gelen bilgiler doğrultusunda firma sorunları İzleme Masası tarafından yakından takip edilmektedir.

Öte yandan, hem lojistik seçenekleri arttırmak hem de bu dönemde firmalarımızın mağduriyetlerini azaltmak için birçok önlem alınmıştır. Suriye Ortadoğu ülkeleri ile ticaret yapan pek çok ihracatçı ve nakliyecilerimiz için önemli bir transit geçiş ülkesidir. Bu minvalde, ihracatçı firmalarımızın yaşadığı mağduriyetin azaltılabilmesi adına Bakanlığım tarafından yürütülen alternatif güzergâhlar çalışması sonucunda, Mısır ve Lübnan alternatif güzergâhları tesis edilmiş bulunmaktadır.

Mısır ile olan ticaretimiz; 2012 yılında 3,68 milyar dolar ihracat ve 1,48 milyar dolar ithalat ile toplamda 5,16 milyar dolarlık bir hacme ulaşmıştır. 2013 yılının ilk sekiz ayı için bakıldığında ise, Mısır'a ihracatımız 2,29 milyar dolar, ithalatımız ise 1,15 milyar dolar olarak gerçekleşmiş olup, ticaret hacmimizde ise %2,3'lük bir artış söz konusudur. Bu bağlamda Mısır'ın 2013 yılı içerisinde yine Türkiye'nin bölgedeki en önemli ticaret partnerleri arasındaki yerini alacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, 260'a yakın Türk firmasının hâlihazırda Mısır'daki yatırımları 2 milyar doları aşmıştır. Bu yatırımlar kapsamında istihdam edilen Mısırlı işçi sayısı 60 bin civarındadır. Benzer şekilde, ülkemizde de 161 adet Mısır sermayeli şirket faaliyet göstermektedir.